

О Т Ч Е Т

за дейността на Научноизследователски институт при ИУ – Варна през академичната 2017/2018 година

През отчетния период работата и развитието на НИИ се осъществява на основата на приети от Научния съвет Научни програми за дейността на Института през 2017 и 2018 г.

Организация и структура на НИИ

В съответствие с вече наложилата се практика, в началото на 2018 г. бяха приети годишните отчети на Центровете, годишния отчет на НИИ за 2017 г., както и Научна програма на НИИ за 2018 г. С това се следва ред, който способства за повишаване на прозрачността и отчетността в дейността на НИИ.

В организационно отношение правят впечатление няколко момента.

Изготви се нова актуализирана брошура (с превод на английски език) с информация относно целите, приоритетите, състава и дейността на НИИ. Същата ще бъде на разположение на заинтересованите страни в началото на академичната 2018/2019 г.

Продължи и по-нататъшното изграждане на сайта на Института. През отчетния период бяха направени следните съществени подобрения:

1. От Директора и Сътрудника на НИИ бе разработена и бе качена на сайта на Института „История на научноизследователската дейност на ИУ – Варна“ (9 стр.). Тя дава представа не само за дългогодишната ползотворна научна дейност на ИУ – Варна, но и за онези организационни форми, в които тя се е осъществявала и които се явяват предтеча на днешния НИИ.
2. С оглед попълването на рубриката „Ресурси“ на сайта на НИИ бе разработена бланка „Изследователски профил“ (Research Profile), която бе разпространена сред академичния състав на ИУ – Варна за попълване. Бланката съдържа основна информация, касаеща научния профил на всеки изследовател на университета, която следваше да се попълни на български и на английски език. Попълнените бланки бяха получени от катедрите и информацията от тях е вече качена на сайта на Института. Тази информация е необходима с оглед подбора на преподаватели и формирането на екипи за изпълнението на бъдещи изследователски проекти.

През отчетния период се осъществи доразвитие на нормативната материя, касаеща НИИ. Съгласно чл. 23 на Правилника за устройството, дейността и управлението на НИИ при ИУ – Варна „работата на Съвета на института се урежда с правила, които се приемат от АС и допълват настоящия правилник“. В съответствие с това бяха разработени Правила за дейността на Научния съвет на НИИ. Те бяха обсъдени и приети от НС на НИИ на заседание, което се проведе на 23 октомври 2017 г. Правилата бяха приети от АС на заседание на 30.11.2017 г. Заедно с това са направени и две промени (в чл. 21 и чл. 22) в Правилника за устройството и дейността на НИИ.

През отчетния период **структурата на НИИ** остава непроменена. Не са създавани нови центрове. На основание на променения чл. 22 от Правилника на НИИ, Института зачисли за период от една година 1 научен сътрудник: проф. Салем от Кайро, Египет.

Проведени заседания на НС:

18.09.2017 г.
23.10.2017 г.
11.12.2017 г.
20.02.2018 г.
24.04.2018 г.

Научни конференции

През академичната 2017/2018 г. особено важно събитие е организираната от НИИ национална научна конференция на тема „Регионална икономика и устойчиво развитие“, която се проведе на 17.11.2017 г. Като първа подобна проява, нейната организация и провеждане изискваха много усилия и погълнаха значителен ресурс от време. Подготовката за конференцията стартира още в началото на 2017 г., избрани бяха Научен съвет и Организационен комитет, определена бе датата на конференцията. Това даде достатъчно време за организацията на научната изява, която премина при доста голямо напрежение, но бе осъществена на много добро равнище. Конференцията се проведе на 17.11.2017 г. Основните параметри на форума са следните:

- Изнесени два пленарни доклада: г-н П. Пейчев, зам. кмет на Община Варна, доклад на тема „Община Варна – основа за устойчив ръст на регионалната икономика“ и като представител на НИИ – доц. М. Кехайова, доклад на тема „Динамика в поведението на варненци при основни дейности по устойчиво развитие“;
- Изнесени 94 доклада с общ брой участници 113 души, в т.ч. 51 хабилитирани;
- Участниците в конференцията – представители на 18 български университета и научни институти, в т.ч. УНСС, СА „Д. Ценов“, СУ,

ВТУ, Тракийския У-т, ШУ, Лесотехническият У-т, БУ „А. Златаров“, НБУ, ВУЗФ, ВУАРР, Селскостопанска академия и др.

Конференцията премина при голям успех. Тя се превърна в едно значимо обществено събитие. Научната проява бе подобаващо огласена в публичното пространство: Директорът на Института даде интервю за БНТ 2 и за БНР, публикувана бе информация в средствата за масова информация. Изнесените доклади породиха въпроси, предизвикаха изказвания и интересни дискусии.

Ползите от конференцията могат да се търсят най-малко в три насоки:

1. Установените контакти с преподаватели, катедри, университети от цялата страна, ангажирани с преподаване и/или научни изследвания в областта на регионалната икономика. За целите на организирането на конференцията бе извършена значителна проучвателна работа на звена в системата на висшето образование, които обучават студенти в специалности по регионална икономика /регионално развитие/ както и на научни центрове по регионална икономика. Установени бяха десетки лица и институции. Създадени бяха многобройни институционални и лични контакти. Радостното е, че голяма част от новите лица и институции, с които се свързахме, откликнаха на поканата и се включиха в работата на конференцията.
2. Задълбочаване на връзките с местните органи на властта – един от пленарните доклади бе изнесен от г-н П. Пейчев, зам. кмета на Община Варна. За значението на научната проява за задълбочаване на връзките с местната власт свидетелства факта, че една седмица по-късно в кабинета на Ректора на ИУ – Варна се проведе среща с г-н Пейчев и Директора на НИИ. На тази среща бяха обсъдени възможности за бъдещо сътрудничество.
3. Конференцията даде възможност да се изяви съществуващият интерес към проблемите на регионалната икономика от страна на академичния състав на ИУ – Варна. В работата на конференцията взеха участие с доклади 28 преподаватели от ИУ – Варна. Това свидетелства, че интерес към проблемите на регионалната икономика и устойчивото развитие в нашия университет е налице, но той трябва да се поощрява и стимулира.

През академичната 2017/2018 година НИИ се включи в ред научни конференции и други изяви, организирани от различни научни институции и звена:

НИИ – съорганизатор на научни прояви:

- За втора поредна година НИИ бе официален съорганизатор на конференция на тема „Information Society and Sustainable Development“, организирана от партньора на НИИ Центъра за фундаментални и приложни икономически изследвания към Факултета по икономика на университет "Константин Бранкуши", Таргу Жиу, Румъния, която се проведе на 27 – 28.04.2018 г. в Румъния. Директорът на Института

присъства лично в качеството си на Председател на първата секция на конференцията. В работата на научния форум с доклади се включиха 7 представители на ИУ-Варна.

- НИИ бе официален съорганизатор на Единадесетата международна научна конференция „Цифрова икономика и блокчейн технологии“. Форумът се проведе в град Варна в периода 29.06. 2018 – 01.07.2018 г.
- На 18.05.2018 г., в съответствие с регламента на вътрешния конкурс за научни проекти, НИИ организира и проведе научна сесия, на която бяха представени резултатите от приключилите през 2017 г. проекти за научно-приложни изследвания.
- На 15.05.2018 г. се проведе кръгла маса „Качество на стоките и защита на потребителите“. Тя беше организирана от Центъра за качество на стоките и потребителска защита (ЦКСПЗ) към НИИ в ИУ – Варна под егидата на Министерството на икономиката. Съорганизатори на форума бяха Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН) и Комисията за защита на потребителите (КЗП). Това е трета поредна съвместна инициатива на ЦКСПЗ, ДАМТН и КЗП. В кръглата маса се включиха повече от 50 участници.

Като представител на НИИ, проф. З. Младенова се включи и в следните научни инициативи:

- В работата на Втората национална научна конференция на тема „Разнообразието в българското стопанско-историческо развитие“, организирана от Центъра за стопанско-исторически изследвания и катедра „Социални и хуманитарни науки“ при ИУ – Варна, която се проведе на 29-30 септ. 2017 г.;
- В публичното представяне и обсъждане на изследване (по вътрешния конкурс за научни проекти) на тема „Търговска несъстоятелност – правни и икономически теоретично-приложни аспекти“, с научен ръководител проф. М. Бъчварова, което се проведе на 29.11.2017 г.;
- В работата на кръгла маса на тема „Етика и знание“, организирана от Етичната комисия съвместно със Студентски съвет при ИУ-Варна, която се проведе на 26.03.2018 г.;
- В работата на дискуссионен панел на тема „Устойчиво сътрудничество университет - бизнес“, организиран от мрежата за сътрудничество UEBN при ИУ-Варна. В рамките на форума Председателят на НИИ представи дейността на Института пред представители на бизнеса, публичния сектор и неправителствените организации.

НИИ търси, представя на вниманието на студенти и преподаватели и активно популяризира възможности за участие в научни форуми и проекти. Така например, през март 2018 г. бяха разгласени условията за участие в четиринадесетия национален конкурс „Млад икономист 2018“ на тема „Регионалните диспропорции в съвременна България: икономически, социални и демографски предизвикателства“. През април 2018 г. до

катедрите в ИУ-Варна беше изпратена информация относно възможността за участие в организираната от Българска платформа за международно развитие в сътрудничество с Институт за икономическа политика конференция на тема „Европейската политика за развитие – предизвикателства и възможности“. НИИ своевременно информира, активно търси възможности и апелира за участие в събитията по повод българското председателство на Съвета на Европа.

Конкурси за научни проекти

1. Както и през предходната година, през 2018 г. НИИ организира и проведе **вътрешния конкурс за научни проекти** по бюджетна субсидия, в частта на фундаментални и приложни научни разработки. С оглед използването на вътрешния конкурс за научни проекти като средство за провеждането на активна научна политика, на своето заседание през декември 2017 г. НС на НИИ взе **важно решение**: конкурсът за научни проекти да се провежда с предварително обявен приоритет. За 2018 г. бе решено (и разгласено), че 3 от проектите ще се състезават за финансиране по темата „Регионална икономика“. Това е начин да се насочи вниманието на академичната общност на ИУ – Варна към един от водещите научни приоритети: регионалната икономика. Във връзка с взетото решение Председателят на НИИ разработи Указания за провеждането на конкурса по новия регламент. Същите бяха широко разгласени и популяризирани. Сформирана бе Конкурсна комисия с председател проф. Н. Костова. Комисията осъществи дейността си и в съответствие с правилата на конкурса класира 9 проекта с общо финансиране 67 000 лв. Резултатите от конкурса бяха докладвани и обсъдени от Научния съвет на НИИ на заседание на НС на 24.04.2018 г. След това те бяха приети от Академичния съвет. Одобрените от Конкурсната комисия към НИИ проекти бяха утвърдени със заповед на Ректора на ИУ-Варна от 02.05.2018 г.
2. **Конкурсите на ФНИ.** НИИ вижда като една своя основна задача да съдейства на академичния състав на ИУ – Варна за активно участие в националните научни програми. В същото време следва да се отчита, че НИИ няма собствен изследователски състав (ако бе така, тогава на този състав щеше да бъде възложена пряко и императивно задачата да участва в конкурсите за научни проекти на ФНИ). Поради това ръководството на НИИ сведе дейността си до това широко да разгласи конкурсите. Следва да се отбележи, че през 2018 г. обявяването на конкурсите от ФНИ се забави изключително дълго. НИИ, от своя страна, своевременно уведоми научната общност (началото на юли 2018 г.). Информацията бе публикувана няколкократно на страницата на ИУ – Варна и на страницата на Института. Директорът на НИИ написа писма до: членовете на НС и до всички ръководители катедри с уведомление за конкурсите. Отделно писмо бе изпратено до всички ръководители на Центрове към НИИ, в което

Директорът на Института отправя енергична покана за активно участие в конкурсите на ФНИ.

3. Конкурси по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“.

3.1 През 2017 г. ИУ – Варна чрез катедра „Информатика“ се включи в проект, съвместно с УНСС гр. София, за създаването на Център по компетентност. Участието изискваше значителна подготвителна работа, към осъществяването на която НИИ се включи активно;

3.2 През 2018 г. със съдействието на НИИ се организира кръгла маса в рамките на дейност 3 – „Популяризиране на науката и научните изследвания сред студенти, докторанти и постдокторанти“ на проект № BG05M2OP001-2.009-0036-C02 „Инвестиции в обучението на студенти, докторанти, постдокторанти и преподаватели – гарант за по-добро бъдеще“, финансиран от Европейски социален фонд и националния бюджет.

Връзки с местната власт и Министерството на образованието и науката

1. Като част от политиката на НИИ за ориентация на научноизследователската дейност на ИУ – Варна към проблеми на регионалната икономика, по инициатива на Института в ИУ – Варна бе организирано **обсъждане на бюджета на Община Варна за 2018 г.** Обсъждането се състоя на 13.04.2018 г. Срещата-разговор се проведе под мотото „Бюджетът на Община Варна 2017 г. – местната власт в услуга на гражданите“ и имаше за цел скъсяване на дистанцията между образованието, науката и практиката в лицето на местната власт. Докладът бе изнесен от г-н Станислав Иванов, Председател на Постоянната комисия „Бюджет и финанси“ към Общинския съвет на Община Варна. Проявата предизвика значителен интерес сред преподавателите на ИУ. На представянето присъстваха около 50 души. След изслушването на доклада на докладчика бяха зададени множество въпроси. Заслужава да се отбележи и фактът, че събитието беше отразено в местните медии, в т.ч. от Радио Варна.
2. Директорът на НИИ присъства на среща, организирана при кмета на гр. Варна на 31.10.2017 г. с представители на ИТ сектора и аутсорсинг компании с цел стимулиране на взаимодействието между бизнеса и университетите
3. По покана на НИИ на 15.11.2017 г. на територията на ИУ – Варна се проведе изнесено заседание на ПК „Бюджет и финанси“ на Общинския съвет на Община Варна, начело с г-н Станислав Иванов. Събитието се проведе в Зала 1. Присъстваха много преподаватели и студенти, които имаха възможност да се запознаят с начина на вземане на решения от публичните институции.
4. НИИ участва в изготвянето на доклад на МОН, в сътрудничество със Световната банка, Европейската комисия и ОИСР, на тема „Социално-икономическо въздействие на университетите и научните институти“. В тази връзка и по инициатива на Председателя на НИИ, ръководителите на два от центровете към Института (доц. М. Кехайова и доц. Б. Василева) предоставиха на МОН

информация за своята дейност, акцентираща върху връзката Университет-Наука-Бизнес.

Членство в научни мрежи и сътрудничество с научни организации

От м. май 2017 г. ИУ – Варна (НИИ) е официален член на Българската асоциация за регионални изследвания (БАРИ), което открива широки хоризонти за междуинституционално национално и международно сътрудничество по проблеми на регионалното развитие.

През отчетния период НИИ се включи в дейността на БАРИ. На 18.12.2017 г. от името на НИИ доц. К. Колев от катедра „ОИТ“ участва в кръгла маса, организирана от БАРИ в София по проблеми на Черноморското икономическо сътрудничество. В началото на 2018 г., като представител на НИИ, доц. Т. Стойкова присъства на годишното отчетно събрание на БАРИ.

През периода бе създаден Научен институт при Технически университет – Варна. С оглед развитието на научно сътрудничество, Директорът на НИИ проф. З. Младенова се среща с Директорът на Научния институт при ТУ – Варна, доц. Розалина Димова, зам. ректор на ТУ. Обсъдени бяха възможности за съвместно участие в изследователски проекти на регионално, национално и международно равнище.

През отчетния период НИИ стартира сътрудничество с Научноизследователския институт при СА „Д. А. Ценов“, Свищов. В рамките на това сътрудничество и по инициатива на НИИ 6 преподавателя от ИУ-Варна участваха като външни рецензенти във вътрешния конкурс за научни проекти на СА „Д. А. Ценов“.

Отношения с Центровете

В съответствие с Правилника за устройството и дейността на НИИ, научните и консултантски Центрове към него се ползват със значителна оперативна и финансова самостоятелност. В същото време Ръководителите на Центровете участват в Научния съвет на НИИ и са съпричастни към всички дейности и инициативи на Института. Поддържат се и тесни лични контакти между Директора на Института и Ръководителите на Центровете. През отчетния период НИИ оказва подкрепа на научни инициативи, организирани от Центровете.

Дейност на сътрудника на Института

Наред с всички свои основни задължения, през изминалата академична година Сътрудникът на НИИ се ангажира и с допълнителна работа. В края на 2016 г. в Регистъра на научната дейност /РНД/ към МОН бе създаден профил на Икономически университет - Варна. За оторизиран представител в регистъра бе определена Димитрина Бакалова, Сътрудник НИИ, която отговаря за попълване и актуализиране на информацията. За да може НИИ при ИУ-Варна да бъде добавен като подчинена

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

Научноизследователски институт

9002 Варна, бул. "Княз Борис I" 77, каб. 225В

0882 913 208, research@ue-varna.bg, <http://research.ue-varna.bg>

организация на университета, за НИИ бе създаден отделен профил, за когото оторизиран представител бе определен доц. д-р Людмил Найденов, Зам.-директор НИИ.

В периода 10.02 – 10.03. 2018 г. Димитрина Бакалова, Сътрудник НИИ и х. ас. Д-р Магдалена Парчева от катедра „Управление и администрация“ попълниха и актуализираха информацията за ИУ-Варна в Регистъра на научната дейност, поддържан от Националния център за информация и документация. Актуализираната за 2017 г. информация на български и английски език включва: Основни данни, Ръководство, Учени (само преподаватели с ОНС „доктор“), Проекти, Цели и др. Информацията за РНД се подава към НИИ от отдел НИДД, Човешки ресурси, Управление на проекти, Международно сътрудничество и др.

Може да се заключи, че през отчетния период НИИ изпълнява успешно Годишните си научни Програми и все по-активно присъства в научния живот на ИУ-Варна.

03.09.2018 г.

Директор:
(проф. Зоя Младенова)